

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2021-06-03

Ärendenummer:
NV-02562-21

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25) Ju2021/00971

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget om att myndigheten föreslås ingå i beredkapssektorn Livsmedel och dricksvattenförsörjning och att frågorna om avlopps- och avfallshantering faller inom sektorn. Den förändring av Naturvårdsverkets uppdrag som föreslås ställer följdriktigt också nya krav på myndigheten. Naturvårdsverket framhåller behovet av ökade resurser med anledning av förslaget och anser att den anslagsförstärkning som föreslås är för låg i förhållande till det ansvar och de arbetsuppgifter som tillkommer på myndigheten.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket yttrar sig endast om Naturvårdsverkets föreslagna nya roll i Sveriges beredkapsorganisation.

Överväganden och förslag: En ny struktur för de statliga myndigheternas arbete med beredskap, kapitel 7.4

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget om att en struktur med statliga myndigheter indelade i beredkapssektorer införs.

Livsmedelsförsörjning och dricksvatten, kapitel 7.5.7

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget om att en beredkapssektor för Livsmedelsförsörjning och dricksvatten inrättas och att Naturvårdsverket ingår i den med ansvar för avlopp och avfallshantering.

Utredningens förslag, kapitel 7.5.7

Naturvårdsverket instämmer i den motivering som ges till varför avlopp bör ingå i sektorn. I motiveringen föreslås läggas till fler skäl, till exempel beredskap inför ett ändrat klimat med risk för både bland annat torka och översvämningar.

Naturvårdsverket instämmer i bedömningen att utifrån vårt ansvar för kommunala reningsverk är det relevantt att myndigheten ingår i beredskapssektorn i fråga. Naturvårdsverket instämmer också i beskrivningen av myndighetens ansvar för avloppsfrågan och att beroendeförhållanden finns mellan bland annat olika aspekter av produktion och användning av livsmedel, dricksvatten och avloppsvatten.

Naturvårdsverket instämmer vidare i beskrivningen av myndighetens ansvar för avfallshantering. Under Covid-19 har dock insamling av kommunalt avfall pekats ut som samhällsviktig verksamhet av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Naturvårdsverket anser att det finns goda skäl att utreda närmare vilka delar av avfallshanteringen som bör ingå i en beredskapsmyndighets särskilda ansvar. Farligt avfall och gränsöverskridande avfallstransporter skulle också kunna ingå beroende på hur systemgränserna sätts.

Förslag – beredskapsmyndigheter, kapitel 8.2.3

Naturvårdsverket har idag ett ansvar enligt gällande regelverk för krisberedskap. Utifrån det ansvaret har myndigheten en tillräckligt hög säkerhet för hantering av de situationer som kan aktualiseras och kan vidta de åtgärder som behövs för att hantera konsekvenserna av dessa.

I och med att Naturvårdsverket blir en beredskapsmyndighet är det tydligt att det tillkommer nya och förändrade krav som vi måste ta hänsyn till i vårt säkerhetsarbete. Det gäller inte bara inom ovannämnda sakområden i vår verksamhet utan avser även vår interna och externa säkerhet.

Konsekvenser för statliga myndigheter, kapitel 16.1

I kapitel 16.1.1 *Alla myndigheter* står bland annat att ”samtliga statliga myndigheter dels ska identifiera samhällsviktig verksamhet, dels ska bedriva ett systematiskt arbete för att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten. Vidare innebär förslagen att risk- och sårbarhetsanalyserna i högre grad kommer att fokusera på att myndigheterna ska vidta åtgärder och inte enbart genomföra analyser.”

Att höja sektorns beredskap innebär aktivt deltagande i planering och utförande av insatser som syftar till att skapa förutsättningar för hantering av frågorna vid kriser, både i fred och krig.

Med det utökade ansvar som uppdraget som beredskapsmyndighet innebär följer behov av förstärkningar inom vårt säkerhetsarbete och samordning, både internt och externt. Behovet uppstår dels för att den samverkan inom aktuell sektor ska löpa på det sätt som föreslås, dels för att ge stöd i vilken beredskap myndigheten kan behöva i sak.

Utökad ansvar inom ansvarsområdet Avloppsrening och Avfallshantering

Vad gäller arbetet inom Naturvårdsverkets ansvarsområden avloppsvattenrening och avfallshantering är det inte enkelt att förutse vad det utökade ansvaret innebär i praktiken. Givet den beskrivning som finns i kapitel 7.5 *Genom beredskapssektorernas utformning* går det att göra några antaganden, till exempel att det kommer att krävas både nya och reviderade föreskrifter och tillsynsvägledning. Planer för arbete med säkerhetsfrågor i tillståndsprövningar behöver tas fram och en utökad samverkan med länsstyrelser och övriga aktörer kommer att krävas.

Höjt anslag till nya beredskapsmyndigheter, kapitel 16.6.2

Det är positivt att utredningen föreslår att beredskapsmyndigheterna förstärks med tre årsarbetskrafter vardera.

Sammantaget medför en realisering av utredningens förslag kostnader för myndigheten. Naturvårdsverket anser att beredskapsarbete med avloppsfrågorna, kommunalt avfall och till myndighetens utökade ansvar sammantaget kommer att kräva ytterligare medel än de föreslagna 4,2 miljoner per år.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Maria Ohlman, föredragande, enhetschef Gunilla Sallhed, handläggarna Lena Nerkegård och Eva Linda Sederholm.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför nammunderskrifter.

Björn Risinger

Maria Ohlman

Kopia till:
ju.L4@regeringskansliet.se
m.registrator@regeringskansliet.se